

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลกระทบของการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และประสิทธิผลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อ 1) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงิน กับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงิน กับประสิทธิผลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และ 3) ทดสอบความแตกต่างของลักษณะในด้านต่าง ๆ ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงิน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวนทั้งสิ้น 366,074 ราย จำแนกเป็นภาคการผลิต จำนวน 55,378 ราย ภาคการค้า จำนวน 152,358 ราย และภาคการบริการ จำนวน 158,338 ราย (ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2552)

3.2 วิธีการเลือกตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวน 1,000 ราย จากจำนวนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ทั้งหมดที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวน 366,074 ราย โดยใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามประเภทของธุรกิจ ได้แก่ ประเภทการผลิต ประเภทการค้า และประเภทการบริการ รายละเอียดของจำนวนตัวอย่างจำแนกตามประเภทของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นดังนี้

<u>ประเภทของธุรกิจ</u>	<u>จำนวนตัวอย่างธุรกิจ</u>
<u>ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)</u>	<u>ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)</u>
ประเภทการผลิต	150 ราย
ประเภทการค้า	420 ราย
ประเภทการบริการ	430 ราย
รวม	<u>1,000 ราย</u>

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 5 ส่วน (ดูแบบสอบถามในภาคผนวก) มีรายละเอียดดังนี้

- ส่วนที่ 1 ครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- ส่วนที่ 2 ครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- ส่วนที่ 3 ครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- ส่วนที่ 4 ครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ตอบแบบสอบถาม

3.4 ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาผลกระทบของการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและประสิทธิผลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผู้วิจัยได้ทำการวางแผนและกำหนดขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้คือ

- 1) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงิน ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของธุรกิจ จากตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและจัดทำแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาผลกระทบของการใช้ประโยชน์จากรายงานทาง

การเงินต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและประสิทธิผลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

- 2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวน 5 ราย และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาการบัญชี จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
- 3) ปรับปรุงแบบสอบถาม และนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 ตัวอย่าง เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ตอบแบบสอบถามจะสามารถเข้าใจคำถามอย่างชัดเจน
- 4) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาผลกระทบของการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและประสิทธิผลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากข้อมูลต่อไปนี้

ข้อมูลทัศนคติ ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงิน ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของธุรกิจ จากตำรา บทความ และงานวิจัย

ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เกี่ยวกับผลกระทบของการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินต่อความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและประสิทธิผลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น

3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ทั้ง 398 ชุด และนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้คือ

3.6.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

ประกอบด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

- (1) แจกแจงความถี่เกี่ยวกับ โครงสร้างของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- (2) แจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เกี่ยวกับ

- ก. การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- ข. ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- ค. ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ก. ในการวัดค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การวัดสภาพคล่องทางการเงินของธุรกิจ (Liquidity ratio) 2) การวัดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ (Profitability ratio) 3) การวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจ (Activity ratio) 4) การวัดภาระหนี้สินของธุรกิจ (Leverage ratio) และ 5) การกำหนดวัตถุประสงค์และแผนกลยุทธ์ของธุรกิจใช้การแบ่งระดับคะแนนแบบ Rating Scale ของ Likert ออกเป็น 7 ระดับ ดังนี้

7 หมายถึง	ใช้มากที่สุด
6 หมายถึง	ใช้มาก
5 หมายถึง	ใช้ค่อนข้างมาก
4 หมายถึง	ใช้ปานกลาง
3 หมายถึง	ใช้ค่อนข้างน้อย
2 หมายถึง	ใช้น้อย
1 หมายถึง	ไม่ใช้เลย

และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ดังนี้คือ

ค่าเฉลี่ย 5.81 – 7.00 หมายถึง	ใช้ประโยชน์มาก
ค่าเฉลี่ย 4.61 – 5.80 หมายถึง	ใช้ประโยชน์ค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.60 หมายถึง	ใช้ประโยชน์ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 2.21 – 3.40 หมายถึง	ใช้ประโยชน์ค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.20 หมายถึง	ใช้ประโยชน์น้อย

ข. ในการวัดค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงิน 2) ความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยมีต้นทุนการกู้ยืมต่ำ 3) ความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ 4) ความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยมีค่าธรรมเนียมในการจัดการเงินกู้ต่ำ 5) ความสามารถในการกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันต่ำ และ 6) ความสามารถในการได้รับอนุมัติเงินกู้จากสถาบันการเงินมีความรวดเร็ว ใช้การแบ่งระดับคะแนนแบบ Rating Scale ของ Likert ออกเป็น 7 ระดับ เช่นเดียวกัน ดังนี้

7 หมายถึง	มากที่สุด
6 หมายถึง	มาก
5 หมายถึง	ค่อนข้างมาก
4 หมายถึง	ปานกลาง
3 หมายถึง	ค่อนข้างน้อย
2 หมายถึง	น้อย
1 หมายถึง	น้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ดังนี้คือ

ค่าเฉลี่ย 5.81 – 7.00 หมายถึง	มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมาก
ค่าเฉลี่ย 4.61 – 5.80 หมายถึง	มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.60 หมายถึง	มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 2.21 – 3.40 หมายถึง	มีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.20 หมายถึง	ไม่สามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้เลย

ค. ในการวัดค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ความพึงพอใจกับความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ 2) ความพึงพอใจกับการเติบโตของยอดขายของธุรกิจ 3) ความพึงพอใจกับผลตอบแทนในสินทรัพย์ของธุรกิจ 4) ความพึงพอใจกับสภาพคล่องของธุรกิจ 5) ความพึงพอใจกับรูปแบบการดำเนินงานของธุรกิจ 6) ความพึงพอใจกับความเป็นอิสระในการดำเนินงานโดยไม่ต้องพึ่งพาการลงทุนจากคนภายนอก และ 7) ความพึงพอใจกับความมั่นคงของธุรกิจ ใช้การแบ่งระดับคะแนนแบบ Rating Scale ของ Likert ออกเป็น 7 ระดับ เช่นเดียวกัน ดังนี้

7 หมายถึง	มากที่สุด
6 หมายถึง	มาก
5 หมายถึง	ค่อนข้างมาก
4 หมายถึง	ปานกลาง
3 หมายถึง	ค่อนข้างน้อย
2 หมายถึง	น้อย
1 หมายถึง	น้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ดังนี้คือ

ค่าเฉลี่ย 5.81 – 7.00 หมายถึง	มีประสิทธิผลมาก
ค่าเฉลี่ย 4.61 – 5.80 หมายถึง	มีประสิทธิผลค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.60 หมายถึง	มีประสิทธิผลปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 2.21 – 3.40 หมายถึง	มีประสิทธิผลค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.20 หมายถึง	ไม่มีประสิทธิผลเลย

3.6.2 การวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดค่าตัวแปร

การทดสอบความความเชื่อถือได้ของปัจจัยที่ใช้วัดค่าตัวแปร พิจารณาจากการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Loading) โดยใช้วิธีองค์ประกอบหลัก (Principle Component) เพื่อลดจำนวนปัจจัยย่อยของปัจจัยที่ใช้วัดค่าตัวแปร โดยทำการหมุนแกนด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax) และใช้ค่า Factor Loading ของตัววัดปัจจัยมากกว่า 0.5 โดยตัววัดต้องไม่มีค่า Factor Loading มากกว่า 1 ปัจจัย (Gliem and Gliem , 2003) เป็นเกณฑ์ในการกำหนดจำนวนปัจจัยที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการวัดค่าตัวแปร และหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของปัจจัยซึ่งเป็นความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือวัดค่าตัวแปรเช่นเดียวกันโดยพิจารณาจากค่า Cronbach Alpha ซึ่งต้องมากกว่า 0.6 จึงจะถือว่ามีความเชื่อถือได้ (Gliem and Gliem , 2003)

3.6.3 สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics)

(1) ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation analysis) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression analysis) เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent variable) ซึ่งได้แก่การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กับตัวแปรตาม (Dependent variable) ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และประสิทธิผลของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

(2) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงิน จำแนกตามลักษณะของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประกอบด้วย ประเภทของธุรกิจ รูปแบบของธุรกิจ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ การทำธุรกิจกับต่างประเทศ การจัดทำแผนธุรกิจ การจัดทำแผนการตลาด และการจัดทำบัญชีของธุรกิจ